

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ &
ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ -
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΚΤΟΦΥΛΑΚΗΣ**

Πειραιάς, 15 - 01 -2021

Αναφορικά με τα διαλαμβανόμενα στην υπ' αριθ. πρωτ. 2890/22-12-2020 Ερώτηση του Βουλευτή κ. Γ. Καμίνη και όσον αφορά τα θέματα αρμοδιότητας του Αρχηγείου του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.), σας γνωρίζουμε ότι το Ενιαίο Κέντρο Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης (Ε.Κ.Σ.Ε.Δ.) του Αρχηγείου Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. ενεργεί σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, τις Διεθνείς Συμβάσεις και τα Εγχειρίδια για την προστασία της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα. Τα κριτήρια κατάταξης ενός περιστατικού στις φάσεις αβεβαιότητας (uncertainty phase), συναγερμού (alert phase) και κινδύνου (distress phase), οι τρόποι-διαδικασίες λήψης σημάτων κινδύνου καθώς και οι διαδικασίες που ακολουθούνται από το Ε.Κ.Σ.Ε.Δ. ερείδονται στις προβλέψεις του νομοθετικού πλαισίου (όπως ΔΣ SAR'79 και IAMSAR Manual), συμπεριλαμβανομένου του Κανονισμού (ΕΕ) 656/2014/15-5-2014 και ιδίως του άρθρου 9 αυτού, και εφαρμόζονται πλήρως.

Η χώρα μας, καθ' όλα εναρμονισμένη με τα διεθνή πρότυπα και τις Διεθνείς Συμβάσεις που αφορούν στην προστασία της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα, ως παράκτιο κράτος, έχει αναπτύξει πλήρως το Παγκόσμιο Ναυτιλιακό Σύστημα Κινδύνου και Ασφαλείας (Global Maritime Distress and Safety System), προκειμένου να λαμβάνει τα σήματα κινδύνου. Το Ε.Κ.Σ.Ε.Δ. επιλαμβάνεται επί παντός περιστατικού για το οποίο γίνεται κοινωνός, ανεξαρτήτως πηγής πληροφόρησης, ενεργεί άμεσα και διαχειρίζεται τα περιστατικά έρευνας και διάσωσης, εξασφαλίζοντας την παροχή βοήθειας σε κάθε άτομο που βρίσκεται σε κίνδυνο στη θάλασσα, ανεξαρτήτως εθνικότητας ή καταστάσεώς του ή των περιστάσεων στις οποίες βρέθηκε.

Επισημαίνεται ότι, κάθε Λιμενική Αρχή αποτελεί παράκτιο σταθμό έρευνας και διάσωσης, έχοντας ως αποστολή την παροχή βοήθειας για τη διάσωση κινδυνευόντων προσώπων στη θάλασσα, με προσωπικό και μέσα, στη βάση των εκπονηθέντων απ' αυτές σχεδίων έκτακτης ανάγκης σε τοπικό επίπεδο και υπό το συντονισμό του Ε.Κ.Σ.Ε.Δ. Τα στελέχη του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. εκτελούν τα καθήκοντά τους με αυταπάρνηση, συχνά υπό αντίξοες συνθήκες, επιδεικνύοντας επαγγελματικές επιδόσεις εξαιρετικά υψηλού επιπέδου, οι οποίες έχουν τύχει διεθνούς αναγνώρισης, ανάλογων ευσήμων και διακρίσεων, μη επιδεχόμενων αμφισβήτησης. Προς επίρρωση των ανωτέρω σημειώνεται ότι το Ε.Κ.Σ.Ε.Δ. από 01-01-2020 έως και 31-12-2020 διαχειρίστηκε συνολικά 1.358 περιστατικά έρευνας και διάσωσης, παρέχοντας συνδρομή σε 27.334 άτομα.

Τονίζεται ότι, ο Κανονισμός (ΕΕ) 656/2014 εφαρμόζεται στις θαλάσσιες επιχειρήσεις της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και συγκεκριμένα στην Ελλάδα εντός της Επιχείρησης «ΠΟΣΕΙΔΩΝ» που συνδιοργανώνεται από τις Ελληνικές Αρχές και τον Frontex. Ειδικότερα, στον συγκεκριμένο Κανονισμό προβλέπεται μια σειρά ενεργειών για τις περιπτώσεις σύλληψης εντός χωρικών υδάτων ή στην ανοιχτή θάλασσα καθώς και ενεργειών συνδρομής σε

καταστάσεις έρευνας και διάσωσης. Ομοίως, προβλέπονται οι διαδικασίες αποβίβασης των μεταναστών στο κράτος - μέλος υποδοχής, σε γειτονικά κράτη - μέλη ή και σε τρίτη χώρα, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή έχει χαρακτηριστεί ως ασφαλής, με τρόπο ευθυγραμμισμένο με την αρχή της μη επαναπροώθησης. Σύμφωνα με τις προβλεπόμενες στην επιχείρηση «ΠΟΣΕΙΔΩΝ» διαδικασίες, κάθε συμμετέχων έχει τη δυνατότητα σύνταξης αναφοράς σοβαρού συμβάντος για γεγονότα που δύνανται να έχουν σοβαρή επίπτωση ή πιθανολογείται η παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Σε κάθε περίπτωση το Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. βρίσκεται σε επικοινωνία με τον Frontex για την παροχή διευκρινήσεων ή συμπληρωματικών πληροφοριών, όποτε αυτό απαιτείται.

Όσον αφορά στις μικτές ευρωπαϊκές επιχειρήσεις που συντονίζονται από τον Frontex, αυτές υλοποιούνται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1896/2019 στην βάση ενός επιχειρησιακού σχεδίου. Η παρακολούθηση της τήρησης των θεμελιωδών δικαιωμάτων εντός των επιχειρήσεων του Frontex συντελείται μέσω των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 1896/2019, στις οποίες περιλαμβάνεται η εφαρμογή ενός μηχανισμού παραπόνων και ο ρόλος και η δραστηριότητα ενός αξιωματικού θεμελιωδών δικαιωμάτων. Σημειώνεται ότι επίκειται η πρόσληψη από τον Οργανισμό και η ανάπτυξη στο πεδίο ενός σημαντικού αριθμού στελεχών με την ιδιότητα του παρατηρητή θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Αναφορικά με τη διερεύνηση καταγγελιών περί επαναπροωθήσεων, από την Εισαγγελία Ναυτοδικείου Πειραιά έχουν διενεργηθεί προκαταρκτικές εξετάσεις κατόπιν καταγγελιών εκπροσώπου της Μ.Κ.Ο. Ε.Π.Σ.Ε. «Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι», δύο (02) εκ των οποίων έχουν τεθεί ήδη στο αρχείο, δεδομένου ότι δεν προέκυψαν στοιχεία που να επιβεβαιώνουν τις καταγγελίες ενώ εκκρεμούν δύο (02) δικογραφίες προς ποινική αξιολόγηση από την προρρηθείσα Εισαγγελία. Επιπροσθέτως, βρίσκεται σε εξέλιξη έτερη επί του θέματος προκαταρκτική εξέταση, με εντολή της ως άνω Εισαγγελίας, κατόπιν σχετικού δημοσιεύματος στην ηλεκτρονική “Εφημερίδα των Συντακτών” της 28^{ης} Δεκεμβρίου 2020. Επίσης, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Frontex συγκροτήθηκε μια ομάδα εργασίας για την διερεύνηση των καταγγελιών που αφορούν στη συμμετοχή του Οργανισμού σε υποτιθέμενες δραστηριότητες επαναπροωθήσεων στην Ελλάδα και την εξέταση μιας σειράς νομικών ζητημάτων που σχετίζονται με τις θαλάσσιες επιχειρήσεις. Επισημαίνεται ότι η πλειοψηφία των σχετικών καταγγελιών προέρχεται από Μ.Κ.Ο. που σχετίζονται με το μεταναστευτικό. Σημειώνεται ότι σε εξέλιξη βρίσκεται, επίσης, εισαγγελική έρευνα για την εμπλοκή συγκεκριμένων Μ.Κ.Ο., μελών αυτών καθώς και ιδιωτών σε κυκλώματα παράνομης διακίνησης μεταναστών.

Σχετικά με το ερώτημα για τα ορισθέντα σημεία νόμιμης εισόδου στα θαλάσσια σημεία της χώρας μας, γνωρίζεται ότι ως εξωτερικά σύνορα, σύμφωνα με τον Κώδικα Συνόρων Σένγκεν (ΚΑΝ ΕΕ 399/2016), νοούνται τα χερσαία και θαλάσσια σύνορα καθώς και οι αερολιμένες και θαλάσσιοι λιμένες μεταξύ των κρατών - μελών Σένγκεν και τρίτων χωρών. Η διέλευση των εξωτερικών συνόρων της χώρας επιτρέπεται μόνο στα συνοριακά σημεία διέλευσης, όπως αυτά έχουν κοινοποιηθεί στον κατάλογο συνοριακών σημείων εισόδου/εξόδου, σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 39 του ως άνω Κανονισμού, τα οποία λειτουργούν υπό την αιγίδα της Ελληνικής Αστυνομίας. Στη θαλάσσια περιοχή του Ανατολικού Αιγαίου υφίστανται θεσμοθετημένα δεκατέσσερα (14) θαλάσσια συνοριακά σημεία εισόδου-εξόδου. Η διασυνοριακή κυκλοφορία στα εξωτερικά σύνορα υπόκειται σε ελέγχους εκ μέρους των συνοριοφυλάκων, οι οποίοι εκτελούν τα καθήκοντά τους σεβόμενοι πλήρως την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, ιδίως σε περιπτώσεις όπου εμπλέκονται ευάλωτα πρόσωπα. Σκοπός των εν λόγω ελέγχων είναι όλα τα

πρόσωπα που διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα να υπόκεινται σε στοιχειώδη έλεγχο, προκειμένου να εξακριβώνεται η ταυτότητά τους με προσκόμιση ή επίδειξη των ταξιδιωτικών τους εγγράφων και να βεβαιώνεται η νόμιμη είσοδός τους στη χώρα ή η έξοδός τους από αυτήν.

Τονίζεται ότι η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε κάθε πτυχή των δράσεων του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ και η περαιτέρω ευαισθητοποίηση του προσωπικού του έναντι του ζητήματος αυτού συνιστούν βασική επιδίωξη και προτεραιότητα του Φορέα μας.-

Ο Αρχηγός

Αντιναύαρχος Λ.Σ. Θεόδωρος ΚΛΙΑΡΗΣ